

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Toruniu
Delegatura we Włocławku
UL. ŁĘGSKA 42 * 87-800 WŁOCŁAWEK * TEL./FAX. 54 2315522

Włocławek, 16 stycznia 2023 r.

WUOZ.DW.WZN.5183.6.3.2023.MP

Burmistrz Miasta Kowal

*Dotyczy: pisma **Burmistrza Miasta Kowala**, z dnia 13.01.2023 r. (wpłynęło 16.01.2023 r.) w sprawie wydania opinii dotyczącej możliwości uzyskania dotacji z **Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych – Polski Ład** na remont Młyna Gospodarczego z 1915-1918 r. na dz. nr 962, przy ul. Piłsudskiego 23, obręb ewid. 0001 m. Kowal, gm. Kowal, wpisanego do rejestru zabytków Województwa Kujawsko-Pomorskiego pod numerem A/644 (dawny nr rej. zabytków 420/A) decyzjami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Włocławku z dnia 18.12.1998 r.*

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Toruniu – Delegatura we Włocławku w nawiązaniu do ww. pisma oraz przeprowadzonej kontroli w dniu 06.09.2022 r. i wydanych zaleceń pokontrolnych pismem znak: WUOZ.DW.WZN.5180.6.3.2022.MP z dnia 9 września 2022 r., **pozytywnie opiniuje** zamierzenie starań władz samorządowych przy współpracy z właścicielem obiektu o środki na remont zabytkowego budynku.

Należy zaznaczyć, iż budynek Młyna Gospodarczego z 1915-1918 r. wraz z terenem działki nr 962, przy ul. Piłsudskiego 23, obręb ewid. 0001 m. Kowal, gm. Kowal, wpisane są do rejestru zabytków Województwa Kujawsko-Pomorskiego pod numerem A/644 decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Włocławku z dnia 18.12.1998 r.

Jak wskazała kontrola budynek wraz z otoczeniem **jest w złym stanie i pilnie potrzebuje prac konserwatorsko-restauratorskich i rewitalizacyjnych** (w załączniku kopia protokołu i pismo z zaleceniami pokontrolnymi).

Budynek jest **wyjątkowym przykładem architektury przemysłowej z pocz. XX w. na Kujawach**, wykonanego według projektu i pod nadzorem Szymona Przybylskiego, znanego budowniczego młynów i wiatraków. Stanowił on pierwszy obiekt z tworzonej w Kowalu osady młynarskiej. Co ważne stanowi wręcz **98% oryginalnej substancji zabytkowej**, co sprawia iż jest to wyjątkowy obiekt na skale Województwa Kujawsko-Pomorskiego, a nawet Polski. Stanowi obecnie dziedzictwo przemysłowe naszego kraju, które dopiero od niedawna stanowi istotną gałąź na mapie zabytków Polski. Niestety takie podejście przyczyniło się w większości do utraty tego dziedzictwa przemysłowej architektury Polski. W związku z powyższy, **tym bardziej należy je chronić i uratować przed utratą**.

Wskazany powyżej obszar wraz z budynkiem podlega ochronie prawnej na mocy art. 3 pkt 1, art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. „c”, „e” oraz art. 7 pkt 1 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840), a wszelkie prace realizowane przy ww. zabytku wymagają, przed ich podjęciem – zgodnie z art. 36 ust. 1 cytowanej Ustawy oraz art. 83a ust. 1 Ustawy o ochronie przyrody – pozwoleń Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Delegatura WUOZ we Włocławku informuje także, iż można się starać o środki na remont z takich instytucji państwowych jak: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków, oraz jednostki organów samorządowych tj. Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego - Urząd Marszałkowski w Toruniu, itp.

Mając powyższe na uwadze Delegatura WUOZ we Włocławku stwierdza, że z wielką nadzieją, opiniuje pozytywnie zamierzenie władz lokalnych przy współprac z właścicielami, uzyskania dotacji z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych – Polski Ład na remont Młyna Gospodarczego z 1915-1918 r. na dz. nr 962, przy ul. Piłsudskiego 23, obręb ewid. 0001 m. Kowal, gm. Kowal.

Powyższa opinia ma charakter wyłącznie merytoryczny.

KIEROWNIK DELEGATURY

mgr Ewa Renata Kowalska

Załącznik:

- ①. Kopia protokołu z kontroli;
- ②. Kopia pisma z warunkami pokontrolnymi.

Otrzymują:

- ①. Burmistrz Miasta Kowal
2. Pani Stefania Pawłowska
3. WUOZ.DW.WZN. - aa.